

opusdei.org

Despreniment

Us oferim en àudio i text,
l'homilia de sant Josepmaria
"Despreniment" publicada a
"Amics de Déu" i pronunciada el
4 d'abril de 1955.

18/08/2020

Disponible també a [Soundcloud](#),
[ivoox](#) i [Youtube](#)

Aquest llinar de la Setmana Santa,
tan pròxim ja al moment en què es

va consumir sobre el Calvari la Redempció de tota la humanitat, em sembla un temps particularment apropiat perquè tant tu com jo considerem per quins camins ens ha salvat Jesús Nostre Senyor; perquè contemplem aquest amor seu —veritablement inefable— envers unes pobres criatures, formades amb fang de la terra.

Memento, homo, quia pulvis es, et in pulverem reverteris,^[1] ens amonestava la nostra Mare l'Església, en iniciar-se la Quaresma, amb el fi que mai no oblidéssim que som molt poca cosa, que qualsevol dia el nostre cos —ara tan ple de vida— es desfarà, com el nuvolet de polsim que fan els nostres peus en caminar; *es dissiparà com boira encalçada pels raig del sol.*^[2]

Exemple de Crist

Però jo voldria, després de recordar-vos tan cruament la nostra personal

insignificància, encarir als vostres ulls una altra estupenda realitat: la magnificència divina que ens sosté i que ens deïfica. Escolteu les paraules de l'Apòstol: *ja coneixeu la liberalitat del Nostre Senyor Jesucrist com, essent ric, es féu pobre per vosaltres, per tal que vosaltres esdevinguessiu rics per mitjà de la seva pobresa.*^[3]

Fixeu-vos amb calma en l'exemple del Mestre, i entendreu de seguida que disposem de tema abundant per meditar tota la vida, per concretar propòsits sincers de més generositat. Perquè, i no em perdeu de vista aquesta meta que hem d'assolir, cada un de nosaltres s'ha d'identificar amb Jesucrist, el qual —ja ho heu sentit— es féu pobre per tu, per mi, i patí, tot donant-nos exemple, per tal que seguim les seves petjades.^[4]

¿No t'has demanat mai, mogut per una curiositat santa, com dugué a terme Jesucrist aquest devessall d'amor? Altra vegada sant Pau

s'ocupa de respondre'ns: *essent, ell, de condició divina, (...) malgrat això s'anorrea ell mateix, prenent la condició d'esclau esdevenint consemblant als homes.*^[5] Fills, meravelleu-vos agraïts davant aquest misteri, i apreneu: tot el poder, tota la majestat, tota la bellesa, tota l'harmonia infinita de Déu, les seves grans i incommensurables riqueses, tot un Déu!, restà amagat en la Humanitat de Crist per servir-nos. L'Omnipotent es presenta decidit a enfosquir la seva glòria durant un temps, per tal de facilitar l'encontre redemptor amb les seves criatures.

Déu, escriu l'Evangelista sant Joan, mai ningú no l'ha vist. El Fill Unigènit, que és al si del Pare, és qui l'ha fet conèixer,^[6] compareixent davant la mirada atònita dels homes: primer, com un nadó, a Betlem; després, com un nen igual que els altres; més endavant, en el Temple, com un adolescent assenyat i espavilat; i,

finalment, amb aquella figura amable i atractiu del Mestre, que removia els cors de les multituds que l'acompanyaven entusiasmades.

N'hi ha prou amb uns trets de l'Amor de Déu que s'encarna, i la seva generositat ens toca l'ànima, ens encén, ens empeny suaument a un dolor contrit pel nostre comportament, mesquí i egoista en tantes ocasions. A Jesucrist no li fa res de rebaixar-se per elevar-nos de la misèria a la dignitat de fills de Déu, de germans seus. Tu i jo, en canvi, sovint ens enorgullim nèciament dels dons i talents rebuts, fins a convertir-los en pedestal per a imposar-nos als altres, com si el mèrit d'unes accions, acabades amb una perfecció relativa, depengués exclusivament de nosaltres: *què tens, tu, que no ho hakis rebut de Déu? I, si ho has rebut, de què presumeixes com si no ho haguessis rebut?*[7]

En considerar la donació de Déu i el seu anorreament —parlo perquè ho meditem, pensant cadascú en ell mateix—, la vanaglòria, la presumpció del superbiós es revela com un pecat horrible, justament perquè col·loca la persona a l'extrem oposat al model que Jesucrist ens ha assenyalat amb la seva conducta. Penseu-ho a poc a poc: Ell es va humiliar, essent Déu. L'home, envanit pel seu propi jo, pretén d'enaltir-se a tota costa, sense reconèixer que és fet d'un dolent fang de càntir.

No sé si us hauran contat, en la vostra infantesa, la faula d'aquell camperol, al qual van regalar un faisà daurat. Passat el primer moment d'alegria i de sorpresa d'un tal obsequi, el nou amo mirà on el podria tancar. Al cap d'unes quantes hores, i després de molts dubtes i plans diferents, va decidir de ficar-lo al galliner. Les gallines, meravellades

per la bellesa del nouvingut, giraven al seu voltant amb l'admiració de qui descobreix un semidéu. Enmig de tanta gatzara, va tocar l'hora de la pitança i, així que l'amo va deixar anar els primers grapats de segó, el faisà —famèlic per l'espera— es llançà àvidament a treure el ventre de pena. Davant un espectacle tan vulgar —aquell prodigi de formosor menjava amb la mateixa ànsia de l'animal més corrent— les desencisades companyes de corral es van enfurismar a cops de bec contra l'ídol caigut, fins a arrencar-li totes les plomes. Ves si és trist l'esfondrament de l'egòlatra; tant més desastrós com més s'ha enfilat damunt les seves pròpies forces, confiat presumptuosament en la seva capacitat personal.

Traieu-ne conseqüències pràctiques per a la vostra vida diària, tot sentint-vos dipositaris d'uns talents —sobrenaturals i humans— que heu

d'aprofitar rectament, i rebutgeu el ridícul engany que hi ha quelcom que us pertoca, com si fos únicament el fruit del vostre esforç. Recordeu-vos que hi ha un sumand –Déu— del qual ningú no pot prescindir.

Amb aquesta perspectiva, convenceu-vos que si de debò volem seguir el Senyor de prop i prestar un servei autèntic a Déu i a la humanitat entera, hem d'estar seriosament despresos de nosaltres mateixos: dels dons de la intel·ligència, de la salut, de l'honra, de les ambicions nobles, dels triomfs, dels èxits.

Em refereixo també —perquè fins aquí ha d'arribar la teva decisió— a aquestes il·lusions netes, amb les quals busquem exclusivament de donar tota la glòria a Déu i alabar-lo, ajustant la nostra voluntat a aquesta norma clara i precisa: Senyor, vull això o allò només si a Vós us agrada, perquè si no, a mi, per a què

m'interessa? Així clavem un cop mortal a l'egoisme i a la vanitat, que serpentegen en totes les consciències; al mateix temps que assolim la veritable pau en les nostres animes, amb un deseiximent que acaba en la possessió de Déu, com més va més íntima i més intensa.

Per a imitar Jesucrist, el cor s'ha de veure del tot lliure d'adherències. *Si algú vol venir darrera meu, que es negui a si mateix, que es carregui la seva creu i que em segueixi. Perquè aquell qui vulgui salvar la seva vida, la perdrà; però, qui perdi la seva vida per causa meva, la trobarà. Perquè ¿què en traurà, l'home, de guanyar tot el món, si perd la seva ànima?*^[8] I comenta sant Gregori: *no n'hi hauria prou amb viure deseixits de les coses, si no renunciéssim, a més, a nosaltres mateixos. Però... on anirem, fora de nosaltres? Qui és el qui renuncia, si es deixa a si mateix?*^[9]

Senyoriu del cristià

Sapigueu que una cosa és la nostra situació com a caiguts pel pecat; i una altra cosa quant a formats per Déu. D'una forma hem estat creats, i és en una altra que ens trobem a causa de nosaltres mateixos. Renunciem-nos, tocant a allò en què ens hem convertit pecant, i mantinguem-nos segons que hem estat constituïts per la gràcia. Així, el qui ha estat superbiós, si convertit a Crist es fa humil, ja ha renunciat a si mateix; si un luxuriós passa a una vida de continència, també s'ha renunciat en allò que era abans; si un avar ja no sent cobejança i en comptes d'apoderar-se d'allò que no és seu, comença a esdevenir generós amb les coses pròpies, certament s'ha negat a si mateix.

Cors generosos, amb un despreniment de debò, demana el Senyor. Ho aconseguirem si deixem anar amb enteresa les amarres o els

filis subtils que ens lliguen al nostre jo. No us amagaré que aquest determini demana una lluita constant, un salt per damunt de l'enteniment personal i de la pròpia voluntat, un renunciament —en poques paraules— més ardu que l'abandó dels béns materials més cobejats.

Aquesta generositat que el Mestre va predicar, que Ell espera de tots els cristians, comporta necessàriament manifestacions externes. Jesucrist *coepit facere et docere*:^[10] abans que amb la paraula, va anunciar la seva doctrina amb les obres. L'heu vist néixer en un estable, en la fretura més absoluta, i l'heu vist reclinat damunt la palla d'una menjadora fent els seus primers sons a la terra. Després, durant els anys dels seus itineraris apostòlics, entre molts d'altres exemples, recordareu la clara advertència a un dels qui es van oferir per acompanyar-lo com a

deixeble: *les guineus tenen caus i els ocells del cel nius; però el Fill de l'home no té on reclinar el cap.*[11] I no deixeu de contemplar aquella escena que recull l'Evangelí, en què els Apòstols, per apaivagar la fam, arrenquen pel camí, un dissabte, unes espigues de blat.[12]

Hom pot dir que Nostre Senyor, davant de la missió rebuda del Pare, viu al dia, tal i com ho aconsellava en una de les ensenyances més suggestives que sortiren de la seva boca divina: *no us preocupeu per la vostra vida, sobre què menjareu, ni pel vostre cos, de què us vestireu. Perquè la vida és més que el nodriment, i el cos més que el vestit. Fixeu-vos en els corbs, que no sembren ni seguen, ni tenen rebost ni graner, i Déu els nodreix; quant més no valeu vosaltres que no pas ells!.. Repareu com creixen els lliris: no treballen ni filen i és cert que Déu els alimenta. I jo us dic que ni Salomó, en*

tota la seva magnificència, no anava vestit com una d'aquestes flors. I, si al camp, l'herba que avui és i demà és tirada al forn, Déu la vesteix així, quant més no farà amb vosaltres, homes de poquíssima fe.[13]

Si visquéssim més confiats en la Providència divina, segurs —amb una fe ben ferma!— d'aquesta protecció diària que mai no ens falta, quantes preocupacions o inquietuds ens estalviaríem! Desapareixerien tot de quimeres que, amb frase de Jesús, són pròpies dels pagans, *dels homes mundans*,^[14] de les persones que són mancades de sentit sobrenatural. Jo voldria, en confidència d'amic, de sacerdot, de pare, portar-vos a la memòria en cada circumstància, que nosaltres, per la misericòrdia de Déu, som fills d'aquest Pare Nostre, totpoderós, que és al Cel i alhora en la intimitat del cor; voldria gravar al foc en la vostra ment que tenim tots els motius per caminar amb

optimisme per aquesta terra, amb l'ànima ben deseixida de tantes coses que semblen imprescindibles, *ja que prou sap el vostre Pare què necessiteu!*,[15] i Ell proveirà. Creieu-me que solament així ens comportem com a senyors de la Creació[16] i evitarem el trist esclavatge en què tants cauen, perquè obliden llur condició de fills de Déu, en l'afany per un demà o per un després que potser ni arribaran a veure.

Deixeu-me que us manifesti, una altra vegada, una miqueta de la meva experiència personal. Us obro l'ànima, en la presència de Déu, persuadit absolutament que no sóc model de res, sinó que sóc un parrac, un pobre instrument —sord i inepte— que el Senyor ha utilitzat perquè es comprovi amb més evidència, que Ell sap escriure perfectament amb el petge d'una taula. En parlar-vos de mi, doncs, no em passa pel cap, ni de ben lluny!, el

pensament que en la meva actuació hi hagi gens de mèrit meu; i encara menys pretenc d'imposar-vos que camineu per on el Senyor m'ha portat a mi, ja que molt bé podria esdevenir-se que el Mestre no us demani a vosaltres allò que a mi m'ha ajudat tant a treballar sense entrebancs en aquesta Obra de Déu, a la qual he dedicat tota la meva existència.

Us asseguro —ho he tocat amb les meves mans, ho he contemplat amb els meus ulls— que si confieu en la Divina Providència, si us abandoneu en els seus braços omnipotents, mai no us faltaran els mitjans per a servir Déu, l'Església Santa, les ànimes, sense deixar cap dels vostres deures; i gaudireu, a més, d'una joia i d'una pau que *mundus dare non potest*,^[17] que la possessió de tots els béns terrenals no pot donar.

Des del començ de l'Opus Dei, el 1928, deixant a part que no comptava amb cap recurs humà, mai no he manejat personalment ni un cèntim; ni tampoc no he intervingut directament en les lògiques qüestions econòmiques, que sorgeixen en la realització de qualsevol tasca en què participin criatures —homes de carn i ossos, i no àngels—, a qui calen instruments materials per a fer eficaçment la seva feina.

L'Opus Dei ha necessitat i em sembla que necessitarà sempre —fins a la fi dels temps— la col·laboració generosa de molts, per a sostenir les obres apostòliques: d'una banda, perquè aquestes activitats mai no són rendibles; de l'altra, perquè encara que augmenti el nombre dels qui cooperen i el treball dels meus fills, si hi ha amor de Déu, l'apostolat s'eixampla i les demandes es multipliquen. Per això, en més d'una

ocasió, he fet riure els meus fills, ja que mentre els impulsava durament perquè responguessin fidels a la gràcia de Déu, els animava a encarar-se descaradament amb el Senyor, demanant-li més gràcia i els diners, comptants i efectius, que urgien.

Els primers anys ens mancava allò que era més indispensable. Atrets pel foc de Déu, s'aplegaven al meu voltant obrers, menestrals, universitaris..., que ignoraven l'estretor i la indigència en què ens trobàvem, perquè a l'Opus Dei, sempre amb l'ajut del Cel, hem mirat de treballar de manera que el sacrifici i l'oració fossin abundants i ocults. Girant ara l'esguard vers aquella època, brolla del cor una acció de gràcies rendida: i quina seguretat hi havia en les nostres animes! Sabíem que cercant el regne de Déu i la seva justícia, la resta ens seria donada de més a més.[18] I us puc assegurar que per manca de

recursos materials, mai no ha deixat de dur-se a terme cap iniciativa apostòlica: en el moment just, d'una forma o d'una altra, el nostre Pare Déu amb la seva Providència ordinària ens facilitava el que calia, per tal que veiéssim que Ell és sempre *bon pagador*.

Si voleu actuar a cada moment com a senyors de vosaltres mateixos, us aconsello que feu tot el que pugueu per estar despresos de tot, sense por, sense temences ni recels. Després, quan atengueu i compliu les vostres obligacions personals, familiars..., empreu els mitjans terrenals honestos amb rectitud, pensant en el servei a Déu, a l'Església, als de casa vostra, a la vostra feina professional, al vostre país, a la humanitat entera. Mireu que allò que importa no es concreta en la materialitat de posseir tal cosa o bé de mancar de tal altra, sinó en captenir-se segons la veritat que ens ensenya la nostra fe

cristiana: els béns creats són solament això: mitjans. Rebutgeu, doncs, els mirallets de considerar-los com quelcom definitiu: *No us amuntegueu tresors a la terra, on el corc i el rovell els malmeten i on els lladres furguen i els roben. Més aviat amuntegueu-vos tresors al cel, on ni el corc ni el rovell no els malmeten, i on els lladres ni furguen ni els roben: que allí on tens el tresor, allí tindràs també el cor.*[19]

Quan algú centra la seva felicitat exclusivament en les coses d'aquí baix —he estat testimoni de veritables tragèdies—, perverteix el seu ús raonable i destrueix l'ordre disposat sàviament pel Creador. Aleshores el cor resta trist i insatisfet; s'endinsa per camins d'un descontentament etern i acaba esclavitzat ja a la terra, víctima d'aquests mateixos béns que potser han estat obtinguts amb esforços i renúncies sense fi. Però, per damunt

de tot, us recomano que no oblideu mai que Déu no cap, no habita en un cor enfangat per un amor sense ordre, tosc i inútil. *Ningú no pot servir dos senyors, perquè, o bé avorrirà l'un i s'afezionarà a l'altre, o bé estimarà el primer i menysprearà l'altre: no podeu servir Déu i les riqueses.*[20] *Ancorem, doncs, el cor en l'amor capaç de fer-nos feliços... Desitgem els tresors del cel.*[21]

No vull menar-te vers un abandó en el compliment dels teus deures o en l'exigència dels teus drets. Al contrari, per a cada un de nosaltres, d'ordinari, una retirada en aquest front equival a desertar covardament de la lluita per ser sants, a la qual Déu ens ha cridat. Per això, amb seguretat de consciència, has de tenir la fal·lera —especialment en la teva feina— per tal que ni a tu ni als teus us falti mai el que convé per a viure amb una cristiana dignitat. Si en cap moment

experimentes en la teva carn el pes de la indigència, no te n'entristeixis ni t'hi rebel·lis; però, hi insisteixo, procura emprar tots els recursos nobles per superar aquesta situació, ja que si obraves d'una altra forma fóra com temptar Déu. I mentre lluites, recorda't, a més, que *omnia in bonum!*, tot —també l'escassetat, la pobresa— coopera al bé dels qui estimen el Senyor;^[22] acostuma't, ja des d'ara, a afrontar amb alegria les petites limitacions, les incomoditats, el fred, la calor, la privació de quelcom que consideres imprescindible, el fet de no poder reposar com i quan voldries, la fam, la soledat, la ingratitude, la incomprensió, la deshonra...

Pare... no els tragueu del món

Nosaltres som uns homes del carrer, cristians corrents, immersos en el torrent circulatori de la societat, i el Senyor ens vol sants, apostòlics,

justament enmig del nostre treball professional, és a dir, santificant-nos-hi, santificant-lo i fent que els altres s'hi santifiquin. Convinceu-vos que és en aquest ambient que us espera Déu amb una sol·licitud de Pare, d'Amic; i penseu que amb el vostre quefer professional realitzat amb responsabilitat, a més de sostenir-vos econòmicament, presteu un servei directíssim al desenvolupament de la societat, alleueu també tantes de les càrregues dels altres i manteniu tantes altres obres assistencials —a un nivell local i universal— en favor dels individus i dels pobles menys afavorits.

Comportant-nos amb normalitat —com els nostres iguals— i amb sentit sobrenatural, no fem més que seguir l'exemple de Jesucrist, veritable Déu i veritable Home. Fixeu-vos que tota la seva vida és plena de naturalitat. Passa sis lustres ocult, sense cridar l'atenció, com un

treballador més, i el coneixen al poblet com el fill del fuster. Al llarg de la seva vida pública, tampoc no s'hi veu res que desentoni, per estrany o per excèntric. Es rodejava d'amics, com qualsevol dels seus conciutadans, i no se'n diferenciava en la parença. Talment, que Judes, per a assenyalar-lo, necessita concertar una pista: *aquell que jo besaré, es ell.*[23] No hi havia en Jesús cap indicatiu extravagant. A mi, m'emociona aquesta norma de conducta del nostre Mestre, que passa com un de més entre els homes.

Joan el Baptista —seguint una crida especial— vestia amb pell de camell i es nodria amb llagostes i mel salvatge. El Salvador usava una túnica d'una sola peça, menjava i bevia igual que els altres, s'emplenava de joia amb la felicitat d'altri, es commovia davant el dolor del proïsme, no rebutjava el descans

que li oferien les seves amistats, i tothom sabia que s'havia guanyat la vida, durant molts anys, treballant amb les seves pròpies mans al costat de Josep, l'artesà. És així com ho hem de fer nosaltres en mig de aquest món: igual que Nostre Senyor. Et diria, amb poques paraules, que ens cal anar amb la roba neta, amb el cos net i, principalment, amb l'ànima neta.

Fins i tot —per què no notar-ho—, el Senyor que predica un despreniment tan meravellós dels béns terrenals, ens mostra alhora una cura admirable a no malversar-los. Després d'aquell miracle de la multiplicació dels pans, que tan generosament van satisfer més de cinc mil homes, *digué als seus deixebles: recolliu els bocins que sobren, que no se'n faci malbé gens. Ho van fer així, i van omplir-ne dotze paneres.*[24] Si mediteu atentament tota aquesta escena, aprendreu de no

ésser mai avars, sinó uns bons administradors dels talents i mitjans materials que Déu us concedeixi.

El despreniment que predico, després d'esguardar el nostre Model, és senyoriu: no és el reflex d'una manera de pobretejar clamorosa i cridanera, careta de la peresa i de l'abandó. Has d'anar vestit a to amb la teva condició, el teu ambient, la teva família, la teva feina..., com els teus companys, però per Déu, amb l'afany de donar una imatge autèntica i atraient de la veritable vida cristiana. Amb naturalitat, sense extravagàncies: us asseguro que és millor que pequeu per excés que per defecte. Tu, com te l'imagines l'aire de Nostre Senyor? ¿No has pensat amb quina dignitat devia dur aquella túnica inconsútil, que probablement devien haver teixit les mans de Santa Maria? ¿No recordes com es queixa, a casa de Simó, que no li han ofert aigua per a rentar-se les mans abans

de posar-se a taula?[25] Certament, Ell va portar a col·lació aquesta falta de cortesia per realçar amb aquesta anècdota l'ensenyança que en els detalls petits es mostra l'amor, però també mira de deixar clar que s'atén als costums socials de l'ambient. Així doncs, tu i jo ens esforçarem a estar deslligats dels béns i de les comoditats de la terra, però sense sortides de to ni fer coses estranyes.

Per mi, una manifestació de sentir-nos senyors del món, administradors fidels de Déu, és tenir cura d'allò de què ens valem, amb interès en què es conservi, que duri, que llueixi, que serveixi com més temps millor per a la seva finalitat, sense que es malmeti. Als Centres de l'Opus Dei trobareu una decoració senzilla, acollidora, i, sobretot, neta, perquè cal no confondre una casa pobra amb el mal gust i la brutícia. Això no obstant, comprenc que tu, d'acord amb les teves possibilitats i les teves

obligacions socials, familiars,
posseeixis objectes valuosos i els
vetllis amb esperit de mortificació,
amb despreniment.

Fa molts anys —més de vint-i-cinc—
jo anava per un d'aquests menjadors
de caritat, per a captaires que no
tastaven cada dia res més que el
menjar que allí els donaven. Es
tractava d'un local gran que atenien
un grup de bones senyores. Després
de la primera distribució i per tal de
recollir les sobralles, hi anaven uns
altres captaires, i d'entre els d'aquest
segon grup, n'hi va haver un que em
va cridar l'atenció: era propietari
duna cullera de peltre! Se la treia
amb tota cura de la butxaca, amb
cobdícia, se la mirava amb fruïció, i
així que havia acabat d'assaborir la
seva ració, tornava a mirar-se la
cullera amb uns ulls que deien: és
meva!, hi feia dues llepades per
netejar-la i se la guardava altra
vegada tot satisfet entre els plecs dels

seus parracs. De debò, era seva! Un pobrissó miserable, que entre aquella gent, companya de desventures, es considerava ric.

Per aquells temps, jo coneixia una senyora, amb títol nobiliari, Gran d'Espanya. Davant Déu, això no compta per a res: tots som iguals, tots fills d'Adam i d'Eva, criatures febles, amb virtuts i defectes, capaços —si el Senyor ens abandona— dels crims pitjors. Des que Crist ens ha redimit, no hi ha diferència de raça, ni de llengua ni de color, ni de nissaga, ni de riqueses...: *tots som fills de Déu*. Aquesta persona, de la qual ara us parlo, residia en una casa de llinatge, però no despenia per a si mateixa ni dues pessetes el dia. En canvi, retribuïa molt bé el servei, i la resta era destinada a ajudar els necessitats, mentre passava, ella mateixa, privacions de tota mena. No li faltaven, a aquesta dona, molts d'aquests béns que tanta gent

ambiciona, però ella era personalment pobra, molt mortificada, despresa de tot per complet. M'heu entès? Ens basta, a més, escoltar les paraules del Senyor: *benaurats els pobres en l'esperit, perquè d'ells és el regne del cel.*[26]

Si vols arribar a tenir aquest esperit, t'aconsello que siguis moderat amb tu mateix, i molt generós amb els altres; evita les despeses supèrflues per luxe, per vel·leïtat, per vanitat, per comoditat...; no et creïs necessitats. En un mot, aprèn com sant Pau *de viure en la pobresa i de viure en l'abundor, d'estar sadollat i de tenir fam, que et sobri i que pateixis penúria: tot ho puc en Aquell qui em conforta.*[27] I com l'Apòstol, així també sortirem vencedors de la lluita espiritual, si mantenim el cor deseixit, lliure de lligams.

Tots els qui venim a la palestra de la fe, diu sant Gregori el Gran, assumim

al nostre càrrec la lluita contra els esperits malignes. Els dimonis no posseeixen res d'aquest món i, per tant, com que hi vénen despullats, nosaltres també hem de lluitar despullats. Ja que si n'hi ha un que està vestit lluita amb un altre que no té roba, aviat anirà per terra, per tal com l'enemic ja té per on agafar-lo. ¿I què són les coses de la terra, sinó una mena d'indumentària?[28]

Déu estima el qui dóna amb alegria

Dins aquest marc del despreniment total que el Senyor ens demana, us assenyalaré un altre punt que té una importància particular: la salut. Ara, la major part de vosaltres, sou joves: travesseu aquesta etapa formidable de plenitud de vida, que sobreix d'energies. Però passa el temps i implacablement comença a notar-se el desgast físic; vénen en acabat les limitacions de la maduresa, i per últim les xacres de la vellesa. A més a

més, qualsevol de nosaltres, en qualsevol moment, es pot posar malalt o patir algun trastorn corporal.

Solament si aprofitem amb rectitud —cristianament— les èpoques de benestar físic, els bons temps, acceptarem també amb una alegria sobrenatural els esdeveniments que la gent equivocadament qualifica de dolents. Sense aturar-me en gaires detalls, desitjo transmetre-us la meva experiència personal. Mentre estem malalts, podem ésser uns pesats: *que no m'atenen bé, que ningú no es preocupa per mi, que no tenen cura de mi com em mereixo, que ningú no m'entén...* El dimoni, que sempre està a l'aguait, ataca per qualsevol flanc; i en la malaltia, la seva tàctica consisteix a fomentar una mena de psicosi, que aparti de Déu, que amargui l'ambient, o que destrueixi aquest tresor de mèrits que, per a bé de totes les ànimes, hom assoleix en

portar amb optimisme sobrenatural —quan s'estima!— el dolor. Per tant, si és voluntat de Déu que ens arribi la urpada de l'aflicció, preneu-vos-ho com a senyal que ens considera madurs per a associar-nos més estretament a la seva Creu redemptora.

Cal, doncs, una preparació remota, feta cada dia amb un sant deseiximent d'un mateix, per tal de disposar-nos a suportar amb posat alegre —si el Senyor així ho permet— la malaltia o la desventura. Serviuvos ja de les ocasions normals, d'alguna privació, del dolor en les seves petites manifestacions habituals, de la mortificació, i poseu en exercici les virtuts cristianes.

Ens hem d'exigir en la vida quotidiana, a fi de no inventar-nos falsos problemes, necessitats artificioses, que en últim terme vénen de l'envaniment, del capritx,

d'un esperit regalat i peresós. Hem d'anar cap a Déu amb passos ràpids, sense pesos morts ni noses que facin difícil la marxa. Justament perquè la pobresa d'esperit no consisteix a no tenir, sinó a estar deslligats de debò, hem de romandre amatents per no enganyar-nos amb motius imaginaris de força major. *Cerqueu allò que sigui suficient, cerqueu allò que basti. I no vulgueu res més. Tot el que sobrepassi és angoixa, no alleujament; en comptes d'aixecar-nos, ens deixa apesarats.*[29]

Si descendeixo en aquests consells, no em baso en situacions estranyes, anormals o complicades. Sé d'algú que feia servir, com a registres per als llibres, una papers en què escrivia algunes jaculatòries que l'ajudaven a mantenir la presència de Déu. I li va venir el desig de conservar amb afecte *aquell tresor*, fins que es va adonar que s'estava afecionant massa a aquells

paperets. Ja veieu quin model de virtuts! No em faria res de manifestar-vos totes les meves misèries, si això us havia de servir d'alguna cosa. Estiro tant els records perquè a tu potser et passa el mateix: els teus llibres, la teva roba, la teva taula, els teus... ídols de quincalla.

En casos així, us recomano que consulteu el vostre director espiritual, sense ànim pueril ni escrupolós. De vegades n'hi haurà prou, com a remei, amb la petita mortificació de prescindir de l'ús d'alguna cosa durant un temps curtet. O bé, en un altre ordre, tampoc no passa res si un dia renunciés al mitjà de transport que empres habitualment i dónes a tall d'almoïna la quantitat estalviada, encara que sigui qüestió de molt poc diner. A totes passades, si tens esperit de despreniment, no deixaràs de descobrir ocasions contínues, discretes i eficaces, d'exercitar-lo.

Ara que us he obert la meva ànima, necessito confessar-vos així mateix que tinc una forta inclinació a la qual mai no voldria renunciar: la d'estimar-vos de debò a tots vosaltres. Ho he après del millor Mestre, i m'agradaria seguir-ne fidelíssimament l'exemple, estimant sense límits les ànimes, començant pels qui em rodegen. ¿No us commou aquesta caritat ardent —aquest afecte!— de Jesucrist, que utilitza l'Evangelista per designar un dels seus deixebles?: *quem diligebat lesus*, [30] aquell que Ell estimava.

Acabem amb una consideració que ens ofereix l'Evangelí de la Missa d'avui: *Jesús, sis dies abans de la Pasqua anà a Betània, on s'estava Llätzer, el qual Jesús havia ressuscitat d'entre els morts. Allà li van oferir un sopar: Marta servia i Llätzer era un dels qui seien a taula amb ell. Aleshores, Maria prengué una lliura de perfum de nard autèntic i*

costosíssim, unguí amb ell els peus de Jesús i els eixugà amb els seus cabells; i la casa s'omplí de l'olor del perfum.

[31] Quina prova tan clara de magnanimitat *aquell malbaratament* de Maria! Judes es queixa que s'hagi malgastat un perfum que valia —amb la seva cobdícia ho ha calculat molt bé— almenys *tres-cents denaris*.

[32]

El veritable despreniment ens mena a ésser molt generosos amb Déu i amb els nostres germans; a moure'ns, a buscar recursos, a gastar-nos per ajudar els qui passen necessitat. Un cristià no es pot conformar amb un treball que li permeti de guanyar prou per a viure'n ell i els seus: la seva grandesa de cor l'impulsarà a posar tot l'esforç per al sosteniment dels altres, per un motiu de caritat, i per un motiu de justícia, com escrivia sant Pau als de Roma: *la Macedònia i l'Acaia, com a mostra de solidaritat, han decidit*

voluntàriament de fer una col·lecta destinada als pobres que hi ha entre els sants de Jerusalem. Els ha plagut així i a més tenien certament un deute amb ells. Ja que, si els gentils van esdevenir partícips dels seus béns de l'esperit, cal que els ho retornem, ajudant-los amb béns materials.[33]

No sigueu mesquins ni gasius amb qui s'ha excedit amb nosaltres tan generosament, fins a donar-se del tot, sense mida. Penseu: quant us costa —també econòmicament— ésser cristians? Però, sobretot no oblideu que *Déu estima el qui dóna amb alegria. D'altra banda, és prou poderós el Senyor per a sadollar-vos de tot bé, així que sempre contents de tenir prou de tot, en tingueu de sobres per a exercitar tota mena d'obres bones.[34]*

En apropar-nos, aquesta Setmana Santa, als dolors de Jesucrist, demanem a la Verge Santíssima que,

com Ella,[35] sapiguem també nosaltres ponderar i conservar totes aquestes ensenyances en els nostres cors.

[1] Ritu d'imposició de la Cendra (Cfr. Gen III, 19).

[2] Sap II, 3.

[3] 2 Cor VIII, 9.

[4] Cfr. 1 Pet II, 21.

[5] Phil II, 6-7.

[6] Ioh I, 18.

[7] 1 Cor IV, 7.

[8] Mt XVI, 24-26.

[9] St. Gregori el Gran, *Homiliae in Evangelia*, XXXII, 2 (PL 76, 1233).

[10] Act I, 1.

[11] Lc IX, 58.

[12] Cfr. Mc II, 23.

[13] Lc XII, 22-24, 27-28.

[14] Lc XII, 30.

[15] Lc XII, 30.

[16] Cfr. Gen I, 26-31.

[17] Cfr. Ioh XIV, 27.

[18] Cfr. Lc XII, 31.

[19] Mt VI, 19-20.

[20] Mt VI, 24.

[21] St Joan Crisòstom, *In Matthaeum homiliae*, LXIII, 3 (PG 58, 607).

[22] Cfr. Rom VIII, 28.

[23] Mt XXVI, 48.

[24] Ioh VI, 12-13.

[25] Cfr. Lc VII, 36-50.

[26] Mt V, 3.

[27] Phil IV, 12-13.

[28] St. Gregori el Gran, *Homiliae in Evangelia*, XXXII, 2 (PL 76, 1233).

[29] St. Agustí, *Sermo LXXXV*, 6 (PL 38, 523).

[30] Ioh XIII, 23.

[31] Ioh XII, 1-3.

[32] Ioh XII, 5.

[33] Rom XV, 26-27.

[34] 2 Cor IX, 7-8.

[35] Cfr. Lc II, 19.

.....

pdf | document generat
automàticament des de [https://
opusdei.org/ca-ad/article/despreniment/](https://opusdei.org/ca-ad/article/despreniment/)
(03/04/2025)